

Tuần: 7

Ngày dạy: từ 19/10/2020 đến 24/10/2020

Lớp dạy: 7A1, 7A2, 7A3, 7A4, 7A5

Bài 9

NƯỚC ĐẠI CỒ VIỆT THỜI ĐÌNH- TIỀN LÊ (tt)

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC.

1. Kiến thức:

- Nhà Đinh và nhà Tiền Lê đã bước đầu xây dựng được nền kinh tế, văn hóa phát triển.

- Các giai tầng trong xã hội.

- Công lao của Đinh Bộ Lĩnh, Lê Hoàn trong công cuộc củng cố nền độc lập và bước đầu xây dựng đất nước.

2. Kỹ năng:

Rèn luyện cho HS kỹ năng vẽ sơ đồ, lập biểu đồ, đọc bản đồ lịch sử và xác định những vị trí cần thiết.

HS biết lập niên biểu, phân tích các giá trị văn hoá của mỗi triều đại.

3. Tư tưởng:

HS ý thức tự hào, tự tôn dân tộc, ý thức độc lập, tự chủ trong xây dựng kinh tế, quý trọng các truyền thống văn hóa của dân tộc.

Ghi nhớ các anh hùng có công xây dựng và bảo vệ đất nước.

4. Định hướng năng lực được hình thành:

- *Năng lực chung:* Hình thành năng lực nhận xét, đánh giá cũng như năng lực hợp tác của HS.

- *Năng lực chuyên biệt:* Phát triển tư duy nghiên cứu, đánh giá các thành tựu văn hóa cũng như khai thác các di sản, văn hóa qua tranh ảnh, bản đồ,...

II. CHUẨN BỊ.

1. Giáo viên.

- Tranh ảnh về di tích đền thờ vua Đinh - Tiền Lê.

- Tài liệu liên quan, giáo án, SGK.

2. Học sinh.

- Học bài cũ.

- Vở soạn, vở ghi, vở bài tập, SGK

III. PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC

- Vấn đáp, nêu vấn đề, trực quan, phân tích, thảo luận nhóm.

- Kỹ thuật động não, ghi kết quả tổng hợp ra giấy.

IV. TIẾN TRÌNH LÊN LỚP.

1. Ôn định tổ chức và kiểm tra bài cũ.

? Trình bày diễn biến cuộc kháng chiến chống Tống của Lê Hoàn, ý nghĩa lịch sử ?

- Trình bày diễn biến, ý nghĩa của cuộc kháng chiến chống Tống.?

2. Hoạt động khởi động :

- Mục tiêu: Giúp học sinh nắm được các nội dung cơ bản bước đầu về sự phát triển văn hóa buổi đầu độc lập, tạo tâm thế cho học sinh đi vào tìm hiểu bài mới.
- Phương pháp: Trực quan, phát vấn.
- Phương tiện: máy chiếu
- Tổ chức hoạt động: Cho HS xem một vài hình ảnh về đời sống nhân dân dưới thời Đinh – Tiền Lê.

3. Giới thiệu bài mới :

Cuộc kháng chiến chống Tống của Lê Hoàn giành thắng lợi, khẳng định quyền làm chủ của nhân dân ta, tạo cơ sở để xây dựng nền kinh tế, văn hóa buổi đầu độc lập....

4. Dạy và học bài mới:

HOẠT ĐỘNG 1: BƯỚC ĐẦU XÂY DỰNG NỀN KINH TẾ TỰ CHỦ

- Mục tiêu: HS nắm được những biện pháp vua Đinh và Tiền Lê thực hiện xây dựng nền KT tự chủ.
- Phương pháp: Trực quan - Vấn đáp đàm thoại- Thảo luận.
- Phương tiện: giáo án, sách giáo khoa, máy chiếu.
- Tổ chức hoạt động :

HOẠT ĐỘNG CỦA THẦY – TRÒ	NỘI DUNG BÀI HỌC
GV sử dụng kỹ thuật động não. GV Kinh tế ngày nay bao gồm các ngành: CN, NN, TCN, TN, DL...Nhưng thời xưa kinh tế chủ yếu nông nghiệp, đó là nền tảng kinh tế của xã hội và được toàn dân quan tâm. ? Em có nhận xét gì về nền kinh tế nông nghiệp lúc bấy giờ? HS: Nông nghiệp ổn định, bước đầu phát triển, mùa màng bội thu (987, 989) ? Tình hình thủ công nghiệp thời Đinh - Tiền Lê có gì nổi bật? HS: - Ở kinh đô Hoa Lư có một số xưởng thủ công nhà nước, tập trung những người thợ khéo tay chuyên rèn vũ khí, đóng thuyền, đúc tiền, may quần áo, mũ, giày cho vua, quan và binh sĩ, xây dựng	1. Bước đầu xây dựng nền kinh tế tự chủ. * Nông nghiệp: - Quyền sở hữu ruộng đất nói chung thuộc về làng xã, chia ruộng cho nông dân cày cấy, nộp thuế, đi lính và làm lao dịch cho nhà vua.- Khuyến khích sản xuất khai khẩn đất hoang, chú trọng phát triển thủy lợi. => Nông nghiệp bước đầu ổn định và phát triển * Thủ công nghiệp: - Xây dựng một số xưởng thủ công: từ thời Đinh đã có xưởng đúc tiền, chế vũ khí, may mũ áo... xây cung điện, chùa chiền.

cung điện, nhà cửa, chùa chiền nguy nga tráng lệ. - Ở các địa phương: các nghề thủ công cổ truyền như đúc đồng, rèn sắt, làm giấy, dệt vải, làm gốm, mộc....đều phát triển hơn trước. <i>Thảo luận theo nhóm nhỏ (2 bạn 1 nhóm):</i> a. Qua trên em có nhận xét gì về tình hình thủ công nghiệp thời Đinh- tiền Lê? HS: -> phát triển ? Vì sao thủ công nghiệp lại phát triển? HS: - Đất nước độc lập, các thợ thủ công tự do phát triển. - Số lượng thợ nhiều vì không bị cống nạp sang TQ - Sự cần cù chăm chỉ của người thợ. ? Thương nghiệp thời này có gì đáng chú ý? Nền kinh tế nông - công - thương nghiệp bước đầu phát triển. Xây dựng được một nề kinh tế độc lập tự chủ. ? Tại sao nói nền kinh tế thời Đinh – tiền Lê là nền kinh tế tự chủ? HS: Đảm bảo được đời sống trong nước, không phụ thuộc vào nước ngoài, củng cố nền độc lập thống nhất. b. Nguyên nhân nào làm cho nền kinh tế thời Đinh - tiền Lê có bước phát triển? HS: - Nền độc lập, thống nhất của Tổ quốc được bảo vệ, các thợ thủ công giỏi không bị bắt sang TQ như trước. - Nhà nước chăm lo sản xuất - Truyền thống cần cù lao động của người dân..	- Các nghề thủ công cổ truyền cũng phát triển như dệt lụa, làm gốm. * Thương nghiệp: - Nhiều trung tâm buôn bán và chợ làng quê được hình thành. - Nhân dân Việt - Tống thường qua lại trao đổi hàng hoá ở vùng biên giới. => Nền kinh tế nông - công - thương nghiệp bước đầu phát triển. Tạo cơ sở vững chắc cho một nề kinh tế độc lập, tự chủ.

HOẠT ĐỘNG 2: ĐỜI SỐNG XÃ HỘI VÀ VĂN HÓA

- Mục tiêu: HS nắm được các giai tầng trong xã hội và biết vẽ sơ đồ tổ chức xã hội, đặc điểm đời sống kinh tế.
- Phương pháp: Trực quan và đàm thoại.

- Phương tiện: giáo án, sách giáo khoa, máy chiếu.

- Tổ chức hoạt động:

HOẠT ĐỘNG CỦA THẦY – TRÒ	NỘI DUNG BÀI HỌC
? Xã hội thời Đinh - tiền Lê bao gồm những tầng lớp nào? HS: Thống trị, bị trị và nô tì ? Những ai nằm trong từng lớp thống trị, bị trị? Địa vị chính trị của từng tầng lớp? HS: - Vua, quan lại và một số nhà sư. - Nông dân, thợ thủ công, người làm nghề buôn bán nhỏ và một số ít địa chủ(Thành phần xã hội lúc này chủ yếu là nông dân, họ là những người dân tự do, cày ruộng công làng xã...) - Nô tì; số lượng không nhiều, là tầng lớp dưới cùng của xã hội. ? Tại sao nhà sư thuộc từng lớp thống trị? HS: Vì giáo dục thời này chưa phát triển, phần lớn người có học là các nhà sư, họ được nhân dân và nhà nước trọng dụng. ? Đời sống văn hóa giáo dục dưới thời Đinh - tiền Lê có gì thay đổi? HS: → - Giáo dục chưa phát triển, đây là hậu quả của hàng ngàn năm bị phong kiến phương Bắc đô hộ. Lúc này nho học đã xâm nhập vào nước ta, chưa tạo được ảnh hưởng đáng kể, một số nhà sư mở các lớp học trong chùa - Đạo Phật bắt đầu truyền bá rộng rãi, chùa được xây dựng nhiều nơi (Bà Ngô, chùa Tháp, chùa Nhất Trụ...) - Tồn tại nhiều loại hình văn hoá dân gian. ? Việc xây dựng chùa nhằm mục đích gì? HS: Thờ phật, tế lễ, vui chơi, dạy học,	2. <u>Đời sống xã hội và văn hóa.</u> Xã hội chia thành ba tầng lớp : + Tầng lớp thống trị : gồm vua, quan văn võ cùng một số nhà sư. + Tầng lớp bị trị : nông dân tự do, cày ruộng công làng xã. + Nô tì. Văn hóa + Giáo dục chưa phát triển, nho học chưa tạo được ảnh hưởng. + Đạo Phật được truyền bá rộng rãi, chùa chiền được xây dựng khắp nơi.

V.CỦNG CỐ

- Mục tiêu: Nhằm củng cố, hệ thống hóa, hoàn thiện kiến thức mới mà HS đã được lĩnh hội ở hoạt động hình thành kiến thức về sự phát triển văn hóa buổi đầu độc lập.
- Phương thức tiến hành: GV giao nhiệm vụ cho HS và chủ yếu cho làm việc cá nhân, trả lời các câu hỏi trắc nghiệm. Trong quá trình làm việc HS có thể trao đổi với bạn hoặc GV.

Cho HS làm 2 bài tập trắc nghiệm trong phiếu học tập. Chọn câu đúng nhất.

- Nguyên nhân làm cho thủ công nghiệp thời Tiền Lê phát triển.
 - Đất nước đã giành được độc lập.
 - Các thợ thủ công lành nghề không bị bắt sang Trung Quốc.
 - Nhân dân ta khéo tay.
 - Nhà nước có chính sách ưu đãi thợ thủ công
- Tại sao các nhà sư lại được trọng dụng.
 - Đạo Phật được truyền bá rộng rãi.
 - Số người được đi học rất ít, chủ yếu là các nhà sư.
 - Hai ý trên đều đúng.
 - Hai ý trên đều sai.

VI. DẶN DÒ

+ Bài vừa học:

- Nguyên nhân nào làm cho nền kinh tế thời Đinh – Tiền Lê phát triển?
- Đời sống xã hội – văn hoá nước Đại Cồ Việt có những chuyển biến

gì?

+ Bài sắp học:

- Nhà Lý làm gì để củng cố quốc gia thống nhất?
- Công lao của Lý Công Uẩn.

VII. RÚT KINH NGHIỆM

- Rèn luyện cho HS kỹ năng vẽ sơ đồ, lập biểu đồ, đọc bản đồ lịch sử và xác định những vị trí cần thiết.
- Rèn luyện kỹ năng lập niên biểu, phân tích các giá trị văn hoá của mỗi triều đại.